

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2009/104/EK

(2009. gada 16. septembris)

par drošības un veselības aizsardzības minimālajām prasībām, darba ņēmējiem lietojot darba aprīkojumu darbā (otrā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē)

(kodificēta versija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 137. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

apspriežoties ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

(1) Padomes Direktīva 89/655/EEK (1989. gada 30. novembris) par drošības un veselības aizsardzības minimālajām prasībām, darba ņēmējiem lietojot darba aprīkojumu darbā (otrā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. daļas nozīmē) ⁽³⁾ ir vairākkārt būtiski grozīta ⁽⁴⁾. Skaidrības un praktisku iemeslu labad būtu lietderīgi veikt minētās direktīvas kodifikāciju.

(2) Šī direktīva ir atsevišķa direktīva 16. panta 1. punkta nozīmē Padomes Direktīvā 89/391/EEK (1989. gada 12. jūnijs) par pasākumiem, kas ieviešami, lai uzlabotu

darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību darbā ⁽⁵⁾. Tādēļ Direktīvas 89/391/EEK noteikumi pilnībā attiecas uz darba aprīkojuma izmantošanu darbā, neskarot šīs direktīvas noteikumus, kam ir ierobežojošāks vai specifiskāks raksturs.

(3) Līguma 137. panta 2. punktā ir paredzēts, ka Padome ar direktīvām var noteikt minimālās prasības nolūkā veicināt uzlabojumus, jo īpaši darba vidē, lai aizsargātu darba ņēmēju veselību un drošību.

(4) Saskaņā ar šo pašu pantu jāizvairās ar šādām direktīvām paredzēt tādus administratīvus, finansiālus un juridiskus ierobežojumus, kas traucētu veidoties un attīstīties maziem un vidējiem uzņēmumiem.

(5) Noteikumi, kas pieņemti, ievērojot Līguma 137. panta 2. punktu, neliedz nevienai dalībvalstij darba apstākļu drošības nolūkos uzturēt spēkā vai ieviest stingrākus pasākumus, kas ir saderīgi ar Līgumu.

(6) Tādu minimālo prasību ievērošana, kas garantētu labāku darba drošību un veselības aizsardzību, strādājot ar darba aprīkojumu, ir svarīga darba ņēmēju drošības un veselības aizsardzības nodrošināšanā.

(7) Darba drošības, higiēnas un veselības aizsardzības uzlabošana ir mērķis, ko nedrīkstētu pakārtot saimnieciskiem apsvērumiem.

(8) Darbs augstumā darba ņēmējiem var būt saistīts ar sevišķi lielu risku viņu veselībai un darba drošībai, it īpaši ar risku nokrist no augstuma vai ciest citos nopietnos nelaimes gadījumos darbā, kas veido ievērojamu procentuālu daļu no visiem nelaimes gadījumiem, sevišķi no fatāliem nelaimes gadījumiem.

⁽¹⁾ OV C 100, 30.4.2009., 144. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2008. gada 8. jūlija Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2009. gada 13. jūlija Lēmums.

⁽³⁾ OV L 393, 30.12.1989., 13. lpp.

⁽⁴⁾ Sk. III pielikuma A daļu.

⁽⁵⁾ OV L 183, 29.6.1989., 1. lpp.

- (9) Šī direktīva veido praktisku aspektu iekšējā tirgus sociālās dimensijas īstenošanā. remonts, modifikācija, uzturēšana un apkalpošana, jo īpaši ietverot tīrīšanu;
- (10) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/34/EK (1998. gada 22. jūnijs), kas nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu sfērā ⁽¹⁾, dalībvalstīm ir jāziņo Komisijai par visiem tehnisko noteikumu projektiem, kas attiecas uz mašīnām, aprīkojumu un iekārtām.
- (11) Šī direktīva ir vispiemērotākais līdzeklis, kā sasniegt vēlamos mērķus, un nepārsniedz to, kas vajadzīgs šim nolūkam.
- (12) Šī direktīva nedrīkstētu skart dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem III pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

1. Šī direktīva, kas ir otrā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē, nosaka darba ņēmēju drošības un veselības aizsardzības minimālās prasības, kas jāievēro, darba ņēmējiem strādājot ar darba aprīkojumu darbā, kā tas minēts 2. pantā.

2. Direktīvas 89/391/EEK noteikumi pilnībā attiecas uz visu šā panta 1. punktā minēto darbības jomu, neskarot tādus šīs direktīvas noteikumus, kam ir ierobežojošāks vai specifiskāks raksturs.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā minētos terminus lieto šādā nozīmē:

- a) "darba aprīkojums" – jebkuri mehānismi, aparāti, darba rīki vai iekārtas, ko lieto darbam;
- b) "darba aprīkojuma lietošana" – jebkura darbība, kurā izmanto darba aprīkojumu, piemēram, darba aprīkojuma iedarbināšana vai apstādināšana, tā lietošana, transportēšana,

⁽¹⁾ OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp.

II NODAĻA

DARBA DEVĒJA PIENĀKUMI

3. pants

Vispārīgie pienākumi

1. Darba devējs veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka uzņēmumā vai iestādē darba ņēmējiem pieejamais darba aprīkojums ir piemērots darba veikšanai vai pareizi pielāgots šim darbam, un darba ņēmēji to var lietot, neapdraudot savu drošību un veselību.

Izvēloties darba aprīkojumu, ko iesaka lietot, darba devējs ņem vērā īpašos darba apstākļus un raksturu, kā arī uzņēmumā vai iestādē un jo īpaši attiecīgajā darba vietā pastāvošo risku darba ņēmēju drošībai un veselībai vai citus riska faktorus, kas rodas, lietojot attiecīgo darba aprīkojumu.

2. Ja nav iespējams pilnībā nodrošināt darba aprīkojuma lietošanu bez riska darba ņēmēju drošībai un veselībai, darba devējs veic nepieciešamos pasākumus, lai šo risku mazinātu.

4. pants

Noteikumi, kas attiecas uz darba aprīkojumu

1. Neskarot 3. pantu, darba devējs iegādājas vai lieto:

- a) darba aprīkojumu, kas, ja tas pirmo reizi nonācis uzņēmuma vai iestādes darba ņēmēju rīcībā pēc 1992. gada 31. decembra, atbilst:
- i) visu Kopienas attiecīgo piemērojamo direktīvu noteikumiem;
- ii) I pielikumā noteiktajām minimālajām prasībām, ja vien nav piemērojama vai tikai daļēji ir piemērojama cita Kopienas direktīva;

b) darba aprīkojumu, kas, ja tas jau bijis uzņēmuma vai iestādes darba ņēmēju rīcībā līdz 1992. gada 31. decembrim, atbilst I pielikumā noteiktajām minimālajām prasībām ne vēlāk kā četrus gadus pēc minētā datuma;

c) neskarot a) apakšpunkta i) daļu un atkāpjoties no a) apakšpunkta ii) daļas un b) apakšpunkta, specifisku darba aprīkojumu, uz kuru attiecas I pielikuma 3. punkta prasības, kurš, ja ir jau bijis darba ņēmēju rīcībā uzņēmumā vai iestādē līdz 1998. gada 5. decembrim, atbilst I pielikumā izklāstītajām minimālajām prasībām ne vēlāk kā četrus gadus pēc šā datuma.

2. Darba devējs veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka darba aprīkojumu visā tā ekspluatācijas laikā, veicot adekvātu apkopi, uztur līmenī, kas atbilst I. punkta a) vai b) apakšpunktam.

3. Dalībvalstis pēc apspriešanās ar darba devējiem un darba ņēmējiem, pienācīgi ņemot vērā konkrētās valsts tiesību aktus vai praksi, nosaka procedūras, ar kuru palīdzību var sasniegt tādu drošības līmeni, kas atbilst II pielikumā norādītajiem mērķiem.

5. pants

Darba aprīkojuma pārbaude

1. Darba devējs nodrošina, lai tad, ja darba aprīkojuma drošība ir atkarīga no uzstādīšanas nosacījumiem, tā tiktu pakļauta sākotnējai pārbaudei (pēc uzstādīšanas un pirms ekspluatācijas uzsākšanas) un pārbaudei pēc katras montāžas jaunā objektā vai jaunā vietā, ko veic kompetentas personas konkrētās valsts tiesību aktu vai prakses izpratnē, lai nodrošinātu, ka darba aprīkojums tiek pareizi uzstādīts un darbojas droši.

2. Lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas drošības un veselības aizsardzības prasības un ka savlaicīgi var tikt konstatēts un izlabots bojājums, kura rezultātā var rasties bīstamas situācijas, darba devējs nodrošina, lai darba aprīkojumam, kas pakļauts apstākļiem, kuri izraisa tādu bojājumu, tiktu veiktas:

- a) periodiskas pārbaudes un, vajadzības gadījumā, pārbaude, ko veic kompetentas personas konkrētās valsts tiesību aktu vai prakses nozīmē;
- b) īpašas pārbaudes, ko veic kompetentas personas konkrētās valsts tiesību aktu vai prakses izpratnē katru reizi, kad rodas ārkārtas apstākļi, kas var apdraudēt darba aprīkojuma drošību, tādi kā modificēšana, nelaimes gadījumi, dabas parādības vai garāki laika posmi, kuros aprīkojums netiek ekspluatēts.

3. Pārbauzu rezultāti tiek protokolēti un atrodas attiecīgo iestāžu rīcībā. Tie jāuzglabā pienācīgi ilgu laiku.

Ja darba aprīkojumu lieto ārpus uzņēmuma, tam līdzī ir dokumentārs pierādījums par pēdējās pārbaudes veikšanu.

4. Dalībvalstis nosaka šādu pārbauzu veikšanas kārtību.

6. pants

Darba aprīkojums, kas saistīts ar īpašu risku

Ja darba aprīkojuma lietošana var radīt īpašu risku darba ņēmēja drošībai un veselībai, darba devējs veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka:

- a) darba aprīkojumu atļauts lietot tikai tām personām, kam dots attiecīgs darba uzdevums;
- b) remontdarbus, pārveidošanas darbus, uzturēšanu vai apkopi uztic tikai noteiktiem darba ņēmējiem, kuri īpaši norīkoti šim darbam.

7. pants

Ergonomika un darba higiēna

Piemērojot minimālās drošības un veselības aizsardzības prasības, darba devējam pilnībā jāņem vērā tā darba poza un vieta, kādā strādā darba ņēmēji darba aprīkojumu lietošanas laikā, kā arī ergonomikas principi.

8. pants

Darba ņēmēju informēšana

1. Neskarot Direktīvas 89/391/EEK 10. pantu, darba devējs veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka darba ņēmēju rīcībā ir nepieciešamā informācija un, vajadzības gadījumā, rakstītas instrukcijas par darbā lietoto darba aprīkojumu.

2. Informācija un rakstītās instrukcijas ietver vismaz atbilstīgu informāciju par drošību un veselības aizsardzību attiecībā uz:

- a) darba aprīkojuma lietošanas nosacījumiem;
- b) iepriekš paredzamām ārkārtas situācijām;
- c) ja nepieciešams, secinājumiem, kas izriet no darba aprīkojuma lietošanas pieredzes.

Darba ņēmējiem jābūt informētiem par riskiem, kam viņi pakļauti, par darba aprīkojumu, kas atrodas darba zonā vai objektā, un visām izmaiņām, kas tos skar, ciktāl šādas izmaiņas ietekmē darba aprīkojumu, kas tieši atrodas viņu darba zonā vai objektā, pat ja viņi paši šādu aprīkojumu tieši nelieto.

3. Informācijai un rakstūtajām instrukcijām jābūt saprotamām darba aprīkojuma lietotājiem.

9. pants

Darba ņēmēju apmācība

Neskarot Direktīvas 89/391/EEK 12. pantu, darba devējs veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka:

- a) darba ņēmēji, kam uzdots darbs ar darba aprīkojuma lietošanu, ir atbilstīgi apmācīti, tostarp vajadzības gadījumā par riskiem, kas saistīti ar darba aprīkojuma lietošanu;
- b) 6. panta b) apakšpunktā minētie darba ņēmēji ir atbilstīgi īpaši apmācīti.

10. pants

Darba ņēmēju konsultēšana un dalība

Darba ņēmēju vai viņu pārstāvju konsultēšana un dalība jautājumos, uz kuriem attiecas šī direktīva un tās pielikumi, notiek saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 11. pantu.

III NODAĻA

DAŽĀDI NOTEIKUMI

11. pants

Grozījumi pielikumos

1. Saskaņā ar Līguma 137. panta 2. punktā paredzēto procedūru Padome pieņem papildinājumus I pielikumam par papildu minimālajām prasībām attiecībā uz īpašu darba aprīkojumu, kas minēts I pielikuma 3. punktā.
2. Saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 17. panta 2. punktā paredzēto procedūru pielikumos tiek pieņemti tikai tehniska rakstura pielāgojumi, kas izriet no:

- a) direktīvu pieņemšanas par darba aprīkojuma tehnisko saskaņošanu vai standartizāciju; vai
- b) tehniskā progresa, izmaiņām starptautiskajos noteikumos vai instrukcijās vai zināšanu paplašināšanās darba aprīkojuma jomā.

12. pants

Nobeiguma noteikumi

Dalībvalstis dara zināmus Komisijai savu tiesību aktu noteikumus, kurus tās jau pieņēmušas vai gatavojas pieņemt jomā, ko reglamentē šī direktīva.

13. pants

Direktīvu 89/655/EEK, kurā grozījumi izdarīti ar III pielikuma A daļā minētajām direktīvām, atceļ, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem III pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un lasa saskaņā ar atbilstības tabulu, kas atrodas IV pielikumā.

14. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

15. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2009. gada 16. septembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
J. BUZEK

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
C. MALMSTRÖM

I PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS

(minētas 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) daļā un b) apakšpunktā)

1. Vispārīga piebilde

Šajā pielikumā noteiktie pienākumi ir spēkā, ņemot vērā šo direktīvu un gadījumā, ja konkrētais darba aprīkojums rada atbilstīgu risku.

Turpmāk noteiktās minimālās prasības, ciktāl tās attiecas uz ekspluatācijā esošu darba aprīkojumu, attiecībā uz jaunu darba aprīkojumu neprasa obligāti veikt tos pašus pasākumus, bet izpildīt vienīgi būtiskās prasības.

2. Vispārīgās minimālās prasības, kas attiecas uz darba aprīkojumu

- 2.1. Darba aprīkojuma vadības ierīcēm, kas skar drošību, jābūt skaidri redzamām un atšķiramām, kā arī vajadzības gadījumā attiecīgi marķētām.

Izņemot atsevišķus gadījumus, kad noteiktām vadības ierīcēm nepieciešams pretējais, vadības ierīcēm jāatrodas ārpus bīstamās zonas un jābūt novietotām tā, lai to darbināšana neradītu papildu risku. Tās nedrīkst radīt nekādu risku, nejausi iedarbinot.

Ja nepieciešams, operatoram, atrodoties pie vadības pults, jāspēj nodrošināt, ka bīstamajā zonā nav cilvēku. Ja tas nav iespējams, jābrīdina ar drošības sistēmu, kas automātiski liek atskanēt vai parādīties brīdinājuma signālam brīdī, kad tehnika ir gatava sākt darbu. Darba ņēmējam, kas atrodas bīstamajā zonā, jānodrošina laiks vai citas iespējas ātri izvairīties no apdraudējuma, kas rodas, darba aprīkojumam sākot vai beidzot darbu.

Kontroles sistēmām jābūt drošām, un tās jāizvēlas, pienācīgi ņemot vērā to, kādas atteices, defekti un ierobežojumi ir sagaidāmi paredzētās lietošanas apstākļos.

- 2.2. Darba aprīkojumam jābūt iedarbināmam tikai ar iepriekšēju nodomu, iedarbojoties uz īpaši šim nolūkam paredzētu vadības ierīci.

To pašu ņem vērā, lai:

— darba aprīkojumu no jauna iedarbinātu pēc tam, kad tas kāda iemesla dēļ apstājies,

— kontrolētu ievērojamas izmaiņas darba apstākļos (piem., ātrumu, spiedienu u. c.),

ja vien šāda darbības atsākšana vai izmaiņas nekādam riskam nepakļauj darba ņēmējus, kas atrodas bīstamajā zonā.

Šī prasība neattiecas uz darba aprīkojuma darbības atjaunošanu vai izmaiņām darba apstākļos, kas izriet no automātiskas iekārtas normāla darba cikla.

- 2.3. Visam darba aprīkojumam jābūt apgādātam ar vadības ierīci, ar kuru to var apstādināt pilnībā un bez riska.

Katrā darba iecirknī jābūt vadības ierīcei, ar kuru atkarībā no riska veida var apstādināt visu vai daļu no darba aprīkojuma tā, lai darba aprīkojums būtu drošā stāvoklī. Vadības ierīcei, kas apstādina darba aprīkojumu, jābūt prioritārai attiecībā pret ierīci, kas to iedarbina. Kad darba aprīkojums vai tā bīstamās daļas ir pārstājušas darboties, enerģijas padeve attiecīgajam spēka pievadam jāpārtrauc.

- 2.4. Vajadzības gadījumā un atkarībā no apdraudējuma, ko rada darba aprīkojums, kā arī no tā parastā apstāšanās laika, darba aprīkojums jāaprīko ar apstādināšanas ierīci avārijas gadījumiem.

- 2.5. Darba aprīkojums, kas rada risku krītošu priekšmetu vai izvīzījumu dēļ, atbilstīgi riska veidam jāaprīko ar attiecīgām drošības ierīcēm.

Darba aprīkojums, kas rada apdraudējumu ar gāzu, tvaiku, šķidrums vai putekļu izplūdi, jāaprīko ar uztveršanas vai ekstrakcijas ierīcēm, kas izvietotas netālu no iespējamā apdraudējuma vietām.

- 2.6. Ja to prasa drošība un darbinieku veselības aizsardzība, darba aprīkojums vai tā daļas jānostiprina ar skavām vai kādiem citiem līdzekļiem.

- 2.7. Ja pastāv risks, ka darba aprīkojumā var veidoties plīsumi vai tā daļas var demontēties, radot nopietnus draudus darba ņēmēju drošībai un veselībai, jāveic attiecīgi aizsardzības pasākumi.
- 2.8. Ja pastāv risks nonākt mehāniskā kontaktā ar kustīgām darba aprīkojuma daļām, kas varētu izraisīt nelaimes gadījumu, šīs daļas jānodrošina ar aizsargiem vai citām drošības ierīcēm, lai novērstu piekļūšanu bīstamajām zonām vai apstādinātu bīstamo daļu kustību, pirms sasniegtas bīstamās zonas.

Aizsargiem un aizsargierīcēm jābūt:

- izturīgām konstrukcijām,
  - tādām, kas nerada nekādu papildu risku,
  - tādām, ko nevar viegli noņemt vai atslēgt,
  - novietotām pietiekamā attālumā no bīstamās zonas,
  - tādām, kas neierobežo vairāk kā nepieciešams, ņemot vērā aprīkojuma darbības ciklu,
  - tādām, kas ļauj veikt nepieciešamās darbības, lai uzstādītu vai nomainītu detaļas un veiktu apkopi, ierobežojot piekļūšanu tikai tai zonai, kurā veicams darbs, un, ja iespējams, nepārvietojot aizsargu vai aizsargierīci.
- 2.9. Zonām vai punktiem, kuros strādā ar darba aprīkojumu vai veic tā apkopi, jābūt pienācīgi apgaismotiem atkarībā no veicamās darbības.
- 2.10. Darba aprīkojuma daļas, kur ir augsta vai ļoti zema temperatūra, vajadzības gadījumā jānosedz, lai darba ņēmēji ar tām nesaskartos vai nepienāktu tām pārāk tuvu.
- 2.11. Brīdinājuma ierīcēm uz darba aprīkojuma jābūt nepārprotamām, viegli uztveramām un saprotamām.
- 2.12. Darba aprīkojumu drīkst izmantot tikai atbilstīgu darbu veikšanai un tam piemērotos apstākļos.
- 2.13. Apkopes darbības jāspēj veikt laikā, kad darba aprīkojums ir izslēgts. Ja tas nav iespējams, jānodrošina atbilstīgi drošības pasākumi vai arī iespēja veikt šādas darbības ārpus bīstamās zonas.
- Ja mehānismam ir apkopes žurnāls, ieraksti tajā jāizdara regulāri.
- 2.14. Visam darba aprīkojumam jābūt apgādātam ar skaidri identificējamiem līdzekļiem tā atvienošanai no visiem enerģijas avotiem.
- Atkal pievienošana pie enerģijas avotiem nedrīkst radīt nekādu risku attiecīgajiem darba ņēmējiem.
- 2.15. Uz darba aprīkojuma jābūt brīdinājumiem un marķējumiem, kas ir būtiski darba ņēmēju drošībai.
- 2.16. Darba ņēmējiem jāgarantē droša piekļūšana un uzturēšanās visās zonās, kas nepieciešamas ražošanas, montāžas un apkopes darbību veikšanai.
- 2.17. Visam darba aprīkojumam jābūt tādām, lai novērstu risku, kas saistīts ar aizdegšanos, pārmērīgu uzkaršanu, gāzu, putekļu, šķidruma, tvaiku vai citu vielu, kas tajā veidojas, tiek lietotas vai uzglabātas, noplūdi.
- 2.18. Visam darba aprīkojumam jābūt tādām, lai novērstu risku, kas saistīts ar darba aprīkojuma vai vielu, kuras tajā veidojas, tiek lietotas vai uzglabātas, eksplodēšanu.
- 2.19. Visam darba aprīkojumam jābūt tādām, lai novērstu risku, kas saistīts ar darba ņēmēju nonākšanu tiešā vai netiešā saskarē ar elektrību.

3. Papildu minimālās prasības, kas piemērojamas attiecībā uz specifiskiem darba aprīkojumu veidiem

3.1. Minimālās prasības attiecībā uz pārvietojamu darba aprīkojumu, kas var būt gan pašgājējas iekārtas, gan citādi darbināmas iekārtas

3.1.1. Darba aprīkojumam, kurā atrodas darbaņēmējs(-i), jābūt ierīkotam tā, lai samazinātu riska faktoros, kam darbaņēmēji pakļauti brauciena laikā.

Šajos riska faktoros jāiekļauj risks, ka darbaņēmējs var saskarties ar riteņiem vai kāpurķēdēm vai iesprūst tajos.

3.1.2. Ja pievada nejausa iekēršanās starp pārvietojama darba aprīkojuma elementu, tā armatūru vai jebkādu piekabīnāmu elementu var radīt īpašu risku, šādam aprīkojumam jābūt aprīkotam vai pielāgotam tā, lai novērstu pievadu bloķēšanos.

Ja šādu iekēršanos nevar novērst, jāveic visi iespējamie pasākumi, lai novērstu jebkādu negatīvu iedarbību uz darbaņēmējiem.

3.1.3. Ja enerģijas pārvešanas vārpstas starp iekārtas kustīgajām daļām var nosmērēties vai deformēties, velkot tās pa zemi, jābūt piederumiem to nostiprināšanai.

3.1.4. Pārvietojamai darba iekārtai, kurā atrodas darbaņēmējs(-i), jābūt projektētai tā, lai faktiskajos ekspluatācijas apstākļos ierobežotu risku, ko rada iekārtas apgāšanās:

— ar aizsargkonstrukciju, kas nodrošina, lai iekārta nenosvērtos vairāk kā par ceturtdaļu apgrieziena,

— vai ar konstrukciju, kas dod pietiekamu brīvu telpu ap transportētajiem darbaņēmējiem, ja savēršanās kustība var turpināties tālāk par ceturtdaļu apgrieziena,

— vai ar kādu citu ierīci ar līdzvērtīgu efektu.

Šīs aizsargkonstrukcijas var būt iekārtas sastāvdaļa.

Šīs aizsargkonstrukcijas nav nepieciešamas, ja iekārta darbības laikā ir nostabilizēta vai ja tai ir tāda uzbūve, ka apgāšanās nav iespējama.

Ja pastāv risks, ka, apgāžoties iekārtai, darbaņēmējs, kurš to vada, var tikt saspiests starp darba iekārtas daļām un zemi, jāuzstāda transportējamās darbaņēmējus noturoša sistēma.

3.1.5. Autokrāvējiem, kuros brauc viens vai vairāki darbaņēmēji, jābūt tā pielāgotiem vai aprīkotiem, lai ierobežotu autokrāvēja apgāšanās risku, piemēram:

— ierīkojot vadītāja nodalījumu,

— vai ar tādu autokrāvēja konstrukciju, kas novērš tā apgāšanos,

— vai ar tādu konstrukciju, kas nodrošina, lai tad, ja autokrāvējs apgāžas, darbaņēmējiem, kas tajā atrodas, paliktu pietiekams atstatums starp zemi un autokrāvēja atsevišķām daļām,

— vai ar tādu konstrukciju, kas notur darbaņēmējus vadītāja sēdekli, lai novērstu viņu saspiešanu ar krītošā autokrāvēja daļām.

3.1.6. Pašgājējam darba aprīkojumam, kurš savā kustībā var apdraudēt cilvēkus, jāatbilst šādiem nosacījumiem:

a) aprīkojumam jābūt iekārtai, kas novērš neatļautu iedarbināšanu;

b) tai jābūt attiecīgi aprīkoti, lai mazinātu sadursmes sekas, ja kustībā vienlaicīgi atrodas vairāk nekā viena aprīkojuma vienība uz sliekšņiem;

- c) jābūt ierīcei aprīkojuma nobremzēšanai un apstādināšanai. Ja to prasa drošības noteikumi, jābūt avārijas ierīcēm, ko vada viegli pieejami regulatori vai automātiskās sistēmas, kas galvenās iekārtas atteices gadījumā nobremzē un apstādina aprīkojumu;
- d) ja vadītāja tiešās redzamības zona nav pietiekama, lai garantētu drošību, pārredzamības uzlabošanas nolūkā jāuzstāda atbilstīgas palīgierīces;
- e) darba aprīkojumam, kas paredzēts izmantošanai naktī vai tumšās vietās, jābūt aprīkotam ar apgaismojumu, kāds nepieciešams darba veikšanai, un jāgarantē pietiekama darba ņēmēju drošība;
- f) ja darba aprīkojums pats vai tā piekabe vai pārvadājamie materiāli var aizdegties un apdraudēt darba ņēmējus, tam jābūt aprīkotam ar attiecīgām ugunsdzēsības ierīcēm, ja šādas ierīces nav pieejamas ekspluatācijas vietas tuvumā;
- g) tālvadāmam darba aprīkojumam jāapstājas tūlīt, tiklīdz tas šķērso kontroles zonas robežas;
- h) tālvadāmam darba aprīkojumam, kas parastos apstākļos var izraisīt saspiešanas vai trieciena briesmas, jābūt ierīcēm, kas aizsargātu pret šiem draudiem, ja nav citu piemērotu ierīču, lai kontrolētu trieciena draudus.

3.2. Minimālās prasības kravas pacelšanas darba aprīkojumam

- 3.2.1. Ja darba aprīkojums kravas pacelšanai ir uzstādīts pastāvīgi, tā stiprībai un stabilitātei ekspluatācijas laikā jābūt nodrošinātai, īpaši ņemot vērā kravu, kas tiks celta, un spriegumu, kas rodas konstrukciju montāžas vai nostiprināšanas vietā.
- 3.2.2. Kravas celšanas mehānismiem jābūt skaidri marķētiem, norādot to nominālo slodzi, un attiecīgi jābūt slodzes tabulas plāksnītei, norādot nominālo slodzi katrai mehānisma konfigurācijai.

Celšanas piederumiem jābūt marķētiem tā, lai varētu noteikt drošai ekspluatācijai būtiskos rādītājus.

Darba aprīkojumam, kas nav paredzēts cilvēku pacelšanai, bet kas kļūdas dēļ tomēr varētu tikt šādi izmantots, jābūt šajā nolūkā pienācīgi un skaidri marķētam.

3.2.3. Pastāvīgi uzstādītam darba aprīkojumam jābūt tā uzstādītam, lai samazinātu risku, ka krava varētu:

- a) notriekt darba ņēmējus;
- b) netīši bīstami slidēt vai brīvi krist; vai
- c) nejauši tikt atbrīvota.

3.2.4. Darba ņēmēju celšanas vai pārvietošanas darba aprīkojumam jābūt tādām, lai:

- a) ar piemērotu ierīču palīdzību tiktu novērsts vagoniņa krišanas risks, ja tāds pastāv;
- b) tiktu novērsts risks lietotājam izkrist no vagoniņa, ja tāds pastāv;
- c) tiktu novērsts risks darba ņēmējam tikt saspīestam, iesprūst vai saņemt triecienu, nejauši nonākot kontaktā ar objektiem;
- d) nodrošinātu, lai cilvēki, kas avārijas gadījumā iesprūst vagoniņā, nebūtu pakļauti briesmām un viņus varētu atbrīvot.

Ja objektam un augstuma starpībām piemītošu cēloņu dēļ a) punktā minētos riskus nav iespējams novērst ar jebkādu drošības pasākumu palīdzību, tad ir jāuzstāda un katru darba dienu jāpārbauda iekāršanas trose ar paaugstinātu drošības koeficientu.

II PIELIKUMS

NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ DARBA APRĪKOJUMA EKSPLUATĀCIJU

(minēts 4. panta 3. punktā)

Vispārīga piezīme

Šo pielikumu piemēro, ievērojot šo direktīvu, un tad, ja attiecībā uz konkrēto darba aprīkojumu pastāv atbilstīgs risks.

1. Vispārīgi noteikumi attiecībā uz visu darba aprīkojumu

- 1.1. Darba aprīkojumam jābūt tā uzstādītam, izvietotam un ekspluatētam, lai samazinātu risku tā lietotājiem un pārējiem darba ņēmējiem, piemēram, nodrošinot pietiekamu atstatumu starp aprīkojuma kustīgajām daļām un fiksētajām vai kustīgajām daļām tā tuvumā un to, lai visu veidu patērēto vai saražoto enerģiju un materiālus varētu piegādāt vai aizgādāt prom drošā veidā.
- 1.2. Darba aprīkojumam jātiek montētam vai demontētam drošos apstākļos, jo īpaši ievērojot visas ražotāja izstrādātās instrukcijas.
- 1.3. Darba aprīkojumam, kuram ekspluatācijas laikā var iespert zibens, ar ietaišu vai attiecīgu līdzekļu palīdzību jābūt aizsargātam pret zibens izraisītām sekām.

2. Noteikumi attiecībā uz tādu pārvietojamu darba aprīkojumu ekspluatēšanu, kas var būt gan pašgājējas, gan citādi darbināmas iekārtas

- 2.1. Pašgājēju darba aprīkojumu drīkst vadīt vienīgi tādi darba ņēmēji, kas ir attiecīgi apguvuši šāda aprīkojuma drošu vadīšanu.
- 2.2. Ja darba aprīkojums pārvietojas pa darba teritoriju, jānosaka un jāievēro attiecīgi satiksmes noteikumi.
- 2.3. Jāveic organizatoriski pasākumi, lai novērstu to, ka darba ņēmēji kājāmgājēji ienāktu pašgājēja darba aprīkojuma darba zonā.

Ja darbu pienācīgi var veikt vienīgi darba ņēmēju kājāmgājēju klātbūtnē, jāveic attiecīgi pasākumi, lai novērstu to, ka iekārta viņus savaino.

- 2.4. Darba ņēmēju transportēšana mehāniskas piedziņas pārvietojamā darba aprīkojumā atļauta vienīgi tad, ja šim nolūkam paredzētas drošas ierīces. Ja darbs jāveic brauciena laikā, ātrums attiecīgi jāpielāgo.
- 2.5. Darba zonās nevar izmantot pārvietojamu darba aprīkojumu ar iekšdedzes dzinēju, ja nevar nodrošināt tādu pietiekamu gaisa daudzumu, kas nerada draudus darba ņēmēju veselībai vai drošībai.

3. Noteikumi attiecībā uz kravu pacelšanas darba aprīkojuma ekspluatēšanu**3.1. Vispārīgi noteikumi**

- 3.1.1. Darba aprīkojums, kas ir pārvietojams vai ko var demontēt, un kas ir paredzēts kravu celšanai, jāekspluatē tā, lai nodrošinātu aprīkojuma stabilitāti ekspluatācijas laikā visos paredzamos apstākļos, ņemot vērā pamatnes īpašības.
- 3.1.2. Cilvēkus var pacelt vienīgi ar šim nolūkam paredzēta darba aprīkojuma un piederumu palīdzību.

Neskarot Direktīvas 89/391/EEK 5. pantu, izņēmuma kārtā darba aprīkojumu, kas nav speciāli paredzēts cilvēku pacelšanai, var lietot šim nolūkam ar noteikumu, ka tiek veikti pienācīgi pasākumi, lai nodrošinātu drošību saskaņā ar konkrētās valsts tiesību aktiem vai praksi, kas nosaka pienācīgu uzraudzību.

Visu laiku, kamēr darbaņēmēji atrodas darba aprīkojumā, kas paredzēts kravu celšanai, vadības postenī jāatrodas operatoram. Transportējamo cilvēku rīcībā jābūt drošiem sakaru līdzekļiem. Briesmu gadījumā jābūt drošiem līdzekļiem, kas ļautu viņus evakuēt.

- 3.1.3. Jānosaka pasākumi, kas nodrošina, lai darbaņēmēji neatrastos zem piekārtas kravas, izņemot gadījumus, kad viņu klātbūtne ir nepieciešama rezultatīvai darba veikšanai.

Piekārtas kravas nevar tikt pārvietotas virs neaizsargātām darba vietām, kur parasti atrodas darbaņēmēji.

Ja tomēr tas tiek darīts un citādi darbu nav iespējams pienācīgi veikt, ir jāizstrādā un jāpiemēro attiecīgas procedūras.

- 3.1.4. Celšanas ierīces jāizvēlas atkarībā no kravas, kas jāceļ, no tās satveršanas punktiem, polispasta un klimatiskajiem apstākļiem, ņemot vērā stropēšanas veidu un konfigurāciju. Celšanas ierīces polispastam jābūt skaidri marķētam, lai operatori būtu informēti par tā rādītājiem, ja šāds polispasts netiek pēc lietošanas demontēts.

- 3.1.5. Celšanas ierīces jāuzglabā tā, lai tiktu nodrošināts, lai tās netiktu bojātas.

3.2. Darba aprīkojums kravu celšanai bez atsaitēm

- 3.2.1. Ja objektā divas vai vairāk darba aprīkojuma vienības, ko lieto kravu celšanai bez atsaitēm, tiek uzstādītas vai samontētas tādā veidā, ka to darbības rādiusi pārklājas, jāveic attiecīgi pasākumi, lai novērstu sadursmes starp kravām vai pašu aprīkojumu daļām.

- 3.2.2. Lietojot pārvietojamu darba aprīkojumu kravu celšanai bez atsaitēm, jāveic pasākumi, lai novērstu iekārtas noliekšanos, apgāšanos vai, attiecīgi, pārvietošanos vai slīdēšanu. Jāveic pārbaudes, lai nodrošinātu, ka šie pasākumi tiek veikti pareizi.

- 3.2.3. Ja tāda darba aprīkojuma operators, kurš paredzēts kravu celšanai bez atsaitēm, nevar pārredzēt pilnu kravas gaitu ne tiešā veidā, ne ar tādu palīgierīču palīdzību, kas sniegtu nepieciešamo informāciju, kompetentai personai jāuztur sakari ar operatoru, lai vadītu viņu, un jāveic organizatoriski pasākumi, lai novērstu kravas sadursmes, kas varētu apdraudēt darbaņēmējus.

- 3.2.4. Darbi jāizkārto tā, lai, darbaņēmējiem ar rokām piespīrinot vai atsaitējot kravu, to varētu veikt droši, jo īpaši saglabājot tiešu vai netiešu kontroli pār darba aprīkojumu.

- 3.2.5. Visas pacelšanas darbības kārtīgi jāizplāno, pienācīgi jāuzrauga un jāveic, aizsargājot darbaņēmēju drošību.

Konkrēti, ja krava jāpaceļ vienlaikus ar diviem vai vairāk darba aprīkojumiem kravu celšanai bez atsaitēm, jānosaka un jāievēro procedūra, kas nodrošina operatoru labu savstarpēju koordinētību.

- 3.2.6. Ja pilnīgas vai daļējas enerģijas atteices gadījumā darba aprīkojums, kas paredzēts kravu celšanai bez atsaites, nespēj noturēt savu kravu, jāveic attiecīgi pasākumi, lai novērstu darbaņēmēju pakļaušanu jebkādam riskam.

Piekārtu kravu nedrīkst atstāt bez uzraudzības, ja vien nav novērsta pieejamība bīstamajai zonai, kā arī krava ir droši piekārtā un tiek droši saturēta.

- 3.2.7. Darba aprīkojuma, kas paredzēts kravu celšanai bez atsaites, ekspluatācija āra apstākļos jāaptur, ja meteoroloģiskie apstākļi pasliktinās līdz tādām līmenim, kas apdraud aprīkojuma drošu ekspluatāciju un pakļauj darbaņēmējus riskam. Lai novērstu darbaņēmēju pakļaušanu jebkādam riskam, jāveic attiecīgi aizsardzības pasākumi, jo īpaši lai novērstu darba aprīkojuma apgāšanos.

4. Noteikumi par pagaidu darbam augstumā iedalīta darba aprīkojuma izmantošanu

4.1. Vispārīgi noteikumi

- 4.1.1. Ja, ievērojot Direktīvas 89/391/EEK 6. pantu un šīs direktīvas 3. pantu, pagaidu darbu augstumā nav iespējams veikt droši, ar pienācīgiem ergonomiskiem nosacījumiem un uz piemērotas virsmas, tad darba veikšanai jāizvēlas aprīkojums, kas ir vispiemērotākais drošu darba apstākļu radīšanai un uzturēšanai. Kolektīvajiem aizsardzības līdzekļiem jānodrošina priekšroka salīdzinājumā ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem. Darba aprīkojuma izmēriem jābūt piemērotiem veicamā darba veidam un paredzamajai slodzei, kā arī jāļauj droši pārvietoties.

Vispiemērotākos līdzekļus pieejai pagaidu darba vietām augstumā jāizvēlas atkarībā no pārvietošanās biežuma, darba veikšanas augstuma un darba vietas izmantošanas ilguma. Izvēlei jābūt tādai, kas ļauj veikt evakuāciju nenovēršamu briesmu gadījumā. Pārvietošanās starp pieejas līdzekļiem un darba platformām, stāviem vai trapiem nedrīkst palielināt kritiena risku.

- 4.1.2. Strādājot augstumā, kāpnēs drīkst izmantot kā darba vietu vienīgi tādos apstākļos, kuros, ņemot vērā 4.1.1. punktu, nav pamata izmantot drošāku darba aprīkojumu, jo riska pakāpe ir zema un vai nu aprīkojumu izmanto neilgu laiku, vai darba laukumam ir raksturīgas iezīmes, kuras darba devējs nespēj mainīt.

- 4.1.3. Pieeju ar virvju un pielāgojumu palīdzību var izmantot vienīgi apstākļos, kad riska vērtējumā atzīts, ka darbu iespējams veikt droši, un kad nav pamata izmantot citu, drošāku darba aprīkojumu.

Ņemot vērā riska vērtējumu un jo īpaši atkarībā no darba ilguma un ergonomiskajiem ierobežojumiem, darba vietā ir jāparedz sēdekļi ar atbilstīgām palīgierīcēm.

- 4.1.4. Atkarībā no izraudzītā darba aprīkojuma veida un pamatojoties uz iepriekš minēto, ir jāparedz attiecīgi pasākumi, lai darba ņēmējiem līdz minimumam samazinātu ar attiecīgā veida aprīkojumu saistītu risku. Vajadzības gadījumā ir jāparedz aizsarglīdzekļu uzstādīšana, lai nepieļautu kritienus. Aizsarglīdzekļiem jābūt ar piemērotu uzbūvi un pietiekami izturīgiem, lai nepieļautu vai apturētu kritienus no augstuma un, ciktāl iespējams, nepieļautu darba ņēmēju savaināšanos. Kolektīvos aizsarglīdzekļus kritienu novēršanai drīkst uzstādīt tikai tajās vietās, kur atrodas pieeja kāpnēm.

- 4.1.5. Ja konkrēta darba veikšanai nepieciešams uz laiku novākt kolektīvos aizsarglīdzekļus kritienu novēršanai, ir jāveic efektīvi kompensējoši drošības pasākumi. Minēto darbu nedrīkst sākt, pirms šie pasākumi nav veikti. Pēc minētā darba pildnīgas vai daļējas pabeigšanas kolektīvie aizsarglīdzekļi kritienu novēršanai ir jāuzstāda no jauna.

- 4.1.6. Pagaidu darbu augstumā drīkst veikt vienīgi tad, ja laika apstākļi neapdraud darba ņēmēju drošību un veselību.

4.2. Īpaši noteikumi par kāpņu izmantošanu

- 4.2.1. Kāpnēs jānovieto tā, lai nodrošinātu to stabilitāti izmantošanas laikā. Pārnēsājamās kāpnēs jānovieto uz stabila, izturīga, piemērota lieluma un nekustīga atbalsta tā, lai pakāpieni būtu horizontāli. Piekārtajām kāpnēm, izņemot virvju kāpnēs, jābūt droši nostiprinātām, lai tās nevarētu pārvietot un lai novērstu kāpņu šūpošanos.

- 4.2.2. Pārnēsājamo kāpņu pamats ir jānodrošina pret slīdēšanu kāpņu izmantošanas laikā, to augšgalā vai apakšgalā pakāpienus nostiprinot ar jebkura veida pretslīdes ierīci vai izmantojot jebkādu citu risinājumu, kura efektivitāte ir līdzvērtīga. Kāpnēm, ko izmanto pieejai, jābūt tik garām, lai tās sniegtos pietiekami tālu pāri darba platformas malai, ja vien nav citas drošas iespējas pieturēties. Izmantojot saliekamās kāpnēs un bīdāmās kāpnēs, nedrīkst pieļaut, ka dažādi kāpņu posmi kustas attiecībā viens pret otru. Pārvietojamās kāpnēs nedrīkst pārvietot, pirms darba ņēmējs uz tām nav uzkāpis.

- 4.2.3. Kāpnēs jāizmanto tā, lai darba ņēmējiem jebkurā brīdī būtu droša iespēja pieturēties un atbalstīties. Šādai iespējai jābūt jo īpaši gadījumos, kad augšup pa kāpnēm ar rokām jānes smagumi.

- 4.3. Īpaši noteikumi par sastatņu izmantošanu
- 4.3.1. Ja nav pieejami aprēķini par izvēlētajām sastatnēm vai ja tie neattiecas uz paredzēto konfigurāciju, ir jāveic stiprības un stabilitātes aprēķini, ja vien sastatnes netiek montētas saskaņā ar vispārēji atzītu standarta konfigurāciju.
- 4.3.2. Atkarībā no izraudzīto sastatņu sarežģītības pakāpes, kompetentai personai jā sastāda to montāžas, izmantošanas un demontāžas plāns. Tas var būt standarta plāna formā, papildināts ar punktiem par konkrētajām sastatnēm specifiskām detaļām.
- 4.3.3. Sastatņu nesošās daļas ir jānodrošina pret slīdēšanu, vai nu pievienojot stiprinājumu nesošajai virsmai, vai izmantojot pretslīdes ierīces vai jebkādu citu līdzvērtīgas efektivitātes līdzekli, kā arī slodzei pakļautajai sastatņu virsmai jābūt pietiekoši izturīgai. Jānodrošina, lai sastatnes būtu stabīlas. Sastatnes uz riteņiem ir jāaprīko ar atbilstīgām ierīcēm, lai šīs sastatnes nejausi neizkustētos laikā, kad augšā strādā.
- 4.3.4. Sastatņu stāva izmēriem, formai un konstrukcijai jābūt piemērotiem veicamā darba veidam, atbilstīgiem paredzamajai slodzei, un tiem jāļauj darba ņēmējiem neapdraudēti strādāt un pārvietoties. Sastatņu stāvam jābūt montētam tā, lai pie parastas slodzes tā elementi nekustētos. Starp sastatņu stāva elementiem nedrīkst būt bīstamu atveru, un ir jābūt vertikālām margām, lai novērstu kritienus.
- 4.3.5. Ja daļa sastatņu nav izmantojama, piemēram, to montāžas, demontāžas vai pārveides laikā, tad tā jāmarķē ar brīdinājuma zīmēm par vispārējām briesmām, to veicot saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem, kuros transponē ar Padomes Direktīvu 92/58/EEK (1992. gada 24. jūnijs) par minimālajām prasībām drošības un/vai veselības aizsardzības zīmēm darba vietā (devītā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē) ⁽¹⁾, kā arī atbilstīgi jānorobežo ar fiziskiem šķēršļiem, kas slēdz pieeju bīstamajai zonai.
- 4.3.6. Sastatnes drīkst montēt, demontēt vai būtiski pārveidot vienīgi kompetentas personas uzraudzībā, un to drīkst darīt vienīgi tādi darba ņēmēji, kas paredzēto darbību sakarā ir atbilstīgi apmācīti, apskatot darbībām specifiskos riskus saskaņā ar 9. pantu, un konkrēti šādās jomās:
- a) attiecīgo sastatņu montāžas, demontāžas vai pārveides plāna izpratne;
  - b) drošība attiecīgo sastatņu montāžas, demontāžas vai pārveides laikā;
  - c) pasākumi, lai novērstu personu vai priekšmetu krišanas iespēju;
  - d) drošības pasākumi tādu laika apstākļu gadījumā, kas varētu nelabvēlīgi ietekmēt attiecīgo sastatņu drošību;
  - e) pieļaujamās slodzes;
  - f) citi riski, kas varētu būt saistīti ar iepriekš minēto montāžu, demontāžu vai pārveidi.
- Darbu uzraugam un attiecīgajiem darba ņēmējiem ir jābūt pieejamam 4.3.2. punktā minētajam montāžas un demontāžas plānam, to skaitā visām tajā iekļautajām instrukcijām.
- 4.4. Īpaši noteikumi par pieejas ar virvēm un pielāgojumu izmantošanu.
- Izmantojot pieeju ar virvēm un pielāgojumus, jāievēro šādi nosacījumi:
- a) sistēmai jā sastāv vismaz no divām atsevišķi nostiprinātām virvēm, vienu no tām izmantojot kā pieejas, nolaišanās un atbalsta līdzekli (darba virve), bet otru – kā drošības līdzekli (drošības virve);

⁽¹⁾ OV L 245, 26.8.1992., 23. lpp.

- b) darbaņēmējiem jābūt apgādātiem ar atbilstīgām drošības siksniņām un tās jāvalkā, savienotas ar drošības virvi;
- c) darba virvei jābūt aprīkotai ar drošiem pacelšanās un nolaišanās līdzekļiem, kā arī ar paškontrolējošu sistēmu, lai novērstu lietotāja kritiena iespējamību gadījumā, ja viņš zaudē kontroli pār savām kustībām. Drošības virvei jābūt aprīkotai ar darbaņēmēja kustībām sekojošu mobilo sistēmu kritienu novēršanai;
- d) instrumentus un citus piederumus, ko darbaņēmējs grāsās izmantot, jāpiestiprina pie darbaņēmēja drošības siksniņas vai pie darba vietas sēdekļa vai jāpiestiprina ar citiem piemērotiem līdzekļiem;
- e) darbu pienācīgi jāplāno un jāuzrauga, lai ārkārtas situācijā darbaņēmēju būtu iespējams glābt nekavējoties;
- f) saskaņā ar 9. pantu attiecīgajiem darbaņēmējiem jāsaņem atbilstīga apmācība paredzēto darbību sakarā un jo īpaši attiecībā uz glābšanas metodēm.

Izņēmuma gadījumos, kad, ņemot vērā riska novērtējumu, otras virves izmantošana padarītu darbu vēl bīstamāku, ir pieļaujama tikai vienas virves izmantošana ar noteikumu, ka ir veikti atbilstīgi drošības pasākumi saskaņā ar attiecīgās valsts likumiem vai praksi.

III PIELIKUMS

A DAĻA

Atceltā direktīva ar turpmāko grozījumu sarakstu

(minēti 13. pantā)

Padomes Direktīva 89/655/EEK
(OV L 393, 30.12.1989., 13. lpp.)

Padomes Direktīva 95/63/EK
(OV L 335, 30.12.1995., 28. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/45/EK
(OV L 195, 19.7.2001., 46. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/30/EK
(OV L 165, 27.6.2007., 21. lpp.)

Tikai attiecībā uz atsauci uz Direktīvu 89/655/EEK 3. panta 3. punktā

B DAĻA

Termiņu uzskaitījums transponēšanai valsts tiesību aktos

(minēti 13. pantā)

Direktīva	Termiņš transponēšanai
89/655/EEK	1992. gada 31. decembris
95/63/EK	1998. gada 4. decembris
2001/45/EK	2004. gada 19. jūlijs ⁽¹⁾
2007/30/EK	2012. gada 31. decembris

⁽¹⁾ Dalībvalstīm ir tiesības attiecībā uz Direktīvas 89/655/EEK II pielikuma 4. punkta piemērošanu izmantot pārejas laiku, kas nav ilgāks par diviem gadiem, skaitot no 2004. gada 19. jūlija, lai ņemtu vērā dažādās situācijas, kuras varētu rasties, praktiski piemērojot Direktīvu 2001/45/EK, jo īpaši, kad to veic mazie un vidējie uzņēmumi.

IV PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 89/655/EEK	Šī direktīva
1. pants	1. pants
2. pants	2. pants
3. pants	3. pants
4. pants	4. pants
4.a panta 1. punkts	5. panta 1. punkts
4.a panta 2. punkta pirmais un otrais ievilkums	5. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts
4.a panta 3. punkts	5. panta 3. punkts
4.a panta 4. punkts	5. panta 4. punkts
5. panta pirmais un otrais ievilkums	6. panta a) un b) apakšpunkts
5.a pants	7. pants
6. panta 1. punkts	8. panta 1. punkts
6. panta 2. punkta pirmās daļas pirmais, otrais un trešais ievilkums	8. panta 2. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunkts
6. panta 2. punkta otrā daļa	8. panta 2. punkta otrā daļa
6. panta 3. punkts	8. panta 3. punkts
7. panta pirmais ievilkums	9. panta a) apakšpunkts
7. panta otrais ievilkums	9. panta b) apakšpunkts
8. pants	10. pants
9. panta 1. punkts	11. panta 1. punkts
9. panta 2. punkta pirmais un otrais ievilkums	11. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts
10. panta 1. punkts	—
10. panta 2. punkts	12. pants
—	13. pants
—	14. pants
11. pants	15. pants
I pielikums	I pielikums
II pielikums	II pielikums
—	III pielikums
—	IV pielikums